

EKOPOSTI

Jätehuollon asiakasjulkaisu
Kotitaloudet ja vapaa-ajan kiinteistöt

2022

Jätelaki uudistui

Mitä muutoksia tulossa?
Sivulla 10

Tekstiilijätteen lajittelu alkaa!

Sivulla 11

EKO
Lakeuden **EKO**

Liminka, Muhos, Tyrnävä, Utajärvi

Ajantasaiset tiedot Lakeuden EKOn ja Kempeleen Jätekuljetuksen nettisivuilta

EKOpostin pääkirjoitus	2
Jätehuoltoviranomainen tiedottaa	3
Jätteiden vastaanottoaikat	4–7
Jätetaksa 2020	8–9
Jätelainsäädäntö uudistui	10
Rivitalon jätehuolto kerralla kuntoon	11
Poistotekstiilin keräys alkaa	11
Lajitteluohjeet kotitalouksille ..	12–23
Biojäte	12–13
Risut, oksat, kannot ja puutarhajäte	13
Puhdas puujäte	14
Käsitelty puujäte	14
Painekyllästetty ja kyllästetty puu..	14
Ratapölkkyt ja lyhtypylväät	14
Pakkausmuovi	15
Metallipakkaukset	16
Muu metalli	16
Lasipakkaukset	17
Muut lasi- ja keramiikkatuotteet	17
Kartonkipakkaukset	18
Keräyspaperi	18
Polttokelpoinen jäte	19
Vaarallinen jäte	20
Lääkejätteet	20
Sähkö- ja elektroniikkajäte (SER-jäte)	21
Lamppuopas	21
Rakennus-, purku- ja remonttijäte ..	22
Iso sekalainen polttokelpoinen jäte	22
Ylijäämämaat, pilaantumaton maa-aines	22
Maatalouden pakkausmuovijäte	23
Maatalouden muut muovijätteet	23
Maatalouden vaarallinen jäte	23
Hevoset	23
Yhteystiedot, asiakaspalvelu ja neuvonta	24

Kaikki kuvat ovat Pihla Hasanin ottamia, ellei toisin mainita.

Mukavaa kevään alkua

Aurinko on jo alkanut lämmittämään ja se on saanut ihmiset siivoilemaan varastoja ja miettimään kesän tulevia remontointeja kodeissaan.

Pitkän odotuksen jälkeen saimme Korkeimasta hallinto oikeudesta positiivisen lupapäätöksen ympäristöluvalle ja olemme nyt voineet aloittaa Lakeuden EKO:n alueen jätteiden vastaanoton ja käsittelyn sille kuuluvalla paikalla Limingan Ekokorttelissa. Viimeiset viimeistelyt, kyltit paikoilleen ja saamme pitää uudet avajaiset lajitteluasemallamme. Olemme pyrkineet saamaan lajitteluasemalla asioimisen sujuvammaksi, jotta paikalla ei tarvitsisi turhaan odotella ja kuormat saataisiin purettu nopeasti ja vaivattomasti. Varsinkin kevään pihasiivousroskien kohdalla tämä on erittäin tärkeää.

Myös polttokelpoisenjätteen käsittelylaitos alkaa olemaan valmis. Lajittelulinjaston laitteet on saatu pääosin paikoilleen ja nyt pääsemme tekemään sitä mitä alun perin on ollut tarkoitus eli käsittelemään jätteitä ja lajittelemaan jätteen seasta kaikki raaka-aineiksi kelpaava materiaali hyötykäyttöön. Näin tulemme olemaan ensimmäisiä Suomessa, jotka tulevat saavuttamaan uuden jätelain vaatimukset. Haasteita tulee varmasti olemaan, mutta yhteistyöllä selviämme niistä ja näin tulemme näyttämään kuinka uudella erilaisella toiminta tavalla saadaan aikaan hyviä tuloksia kierrättämisen ja materiaalihyötykäytön saralla.

Toivomme, että näillä uusilla keinoilla voimme vähentää neitseellisten materiaalien käyttöä ja saamme lisättyä kierrättämistä ja materiaalihyötykäyttöä. Uudella toiminta tavalla tulemme pääsemään jätteen tuottajasta uusiomateriaalien valmistajaksi. Toivomme, että toimintamme mahdollistaa uusien yritysten ja ympäristöalan innovaatioiden tulemisen Lakeuden EKO:n alueelle. Tällöin saataisiin hyödynnettyä syntyvät materiaalit paikallisesti ja ympäristöä ajatellen.

Olemme Lakeuden EKO:n alueella etuoikeutetussa asemassa, kun pääsemme toimimaan kiertotalouden sanansaattajina uudella konseptilla.

*Kierrätys terveisin,
Matti Räisänen
Kempeleen Jätekuljetus*

Jätehuoltoviranomainen tiedottaa

Ekoposti on Lakeuden EKO -alueen jätehuollon sekä jätehuoltoviranomaisen toiminnasta kertova julkaisu. Ekoposti jaetaan jokaiseen kotiin vuosittain, aina toukokuussa.

Limingan, Muhoksen, Tyrnävän ja Utajärven jätehuoltoviranomainen on Lakeuden EKO -lautakunta. Alueen operatiivisten palvelujen tuottamisesta (jäteasemat, jätteiden vastaanotto jne.) vastaa Kempeleen Jätekuljetus Ky.

Sähköinen asiointi käytössä!

Jätehuoltoviranomaisen kanssa asioidaan sähköisesti asiointi.fi -kautta. Kirjautuminen tapahtuu Lakeuden EKOn sivuilta: www.lakeudeneko.fi. Sovellukseen tunnistaudutaan Suomi.fi:n kautta. Olethan ottanut Suomi.fi -viestit käyttöön.

Saat viranomaisviestit suoraan sähköpostiisi, postin lähettämien kirjeiden sijasta. Sovelluksessa pystyt myös asioimaan toisen henkilön puolesta.

Jätehuoltomääräykset koskevat myös mökkiasukkaita!

Kaikkien kiinteistöjen, sekä vakituisten, että vapaa-ajan asuntojen, on kuuluttava järjestettyyn jätehuoltoon. Lakeuden EKO:n alueella on voimassa kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus eli kiinteistön omistaja tekee itse sopimuksen valitsemansa jätekuljetusyrityksen kanssa, myös sako- ja lietekaivolietteidien tyhjennyksissä.

Ano kimppaa ja kilpailuta jätteenkuljetuksesi!

Jätehuoltopalvelut on myös mahdollista hankkia yhdessä naapureiden kanssa, jolloin myös jätehuoltokustannukset jaetaan. Ennen kimppaan siirtymistä ano jätehuoltoviranomaiselta poikkeusta jätehuoltomääräyksistä sähköisessä sovelluksessa. Myönteisen päätöksen jälkeen kilpailuta jätteenkuljetusyritys. Alueella toimivat yritykset löytyvät esim. Lakeuden EKOn kotisivuilta (asiakaspalvelu).

Jätehuoltomääräyksissä huomioitavaa!

► **Kaikilla kiinteistöillä tulee olla jätekuljetussopimus** sekä säännölliset jäteastioiden tyhjennysvälit jätehuoltomääräysten mukaisesti. **Ei soitosta tyhjennyksiä!** (ohjeet/jätesopimus)

► **4 ja yli 4 huoneistoissa tulee lajitella** polttokelpoisen jätteen lisäksi lasi, metalli, kartonki/pahvi, paperi, pakkausmuovi sekä biojäte. Biojätteen voi myös kompostoida.

► Keittiöbiojätteen **kompostoinnista tulee tehdä ilmoitus** sähköisessä asiointissa!

► **Lietteen ja sakokaivojen omatoimisesta peltolevityksestä tulee tehdä ilmoitus**, myös jos hyödynnät naapureidenkin lietteitä.

Jätehuoltomääräykset uusitaan!

Uuden jätelain vuoksi myös EKOn alueen jätehuoltomääräykset uudistuvat tänä vuonna. Jätehuoltomääräysten luonnos tulee lausuntakierrokselle syksyn aikana, jolloin myös sinä voit vaikuttaa! Lausuntoajasta tiedotamme kuntien ja EKOn sivuilla sekä paikallisissa lehdistä.

Olethan tilannut jo Lakeuden EKOn uutiskirjeen!

Jätteiden vastaanottopaikat

Lakeuden EKO:n asemat ovat vain kuntalaisten jätteille.

Jäteasemilla

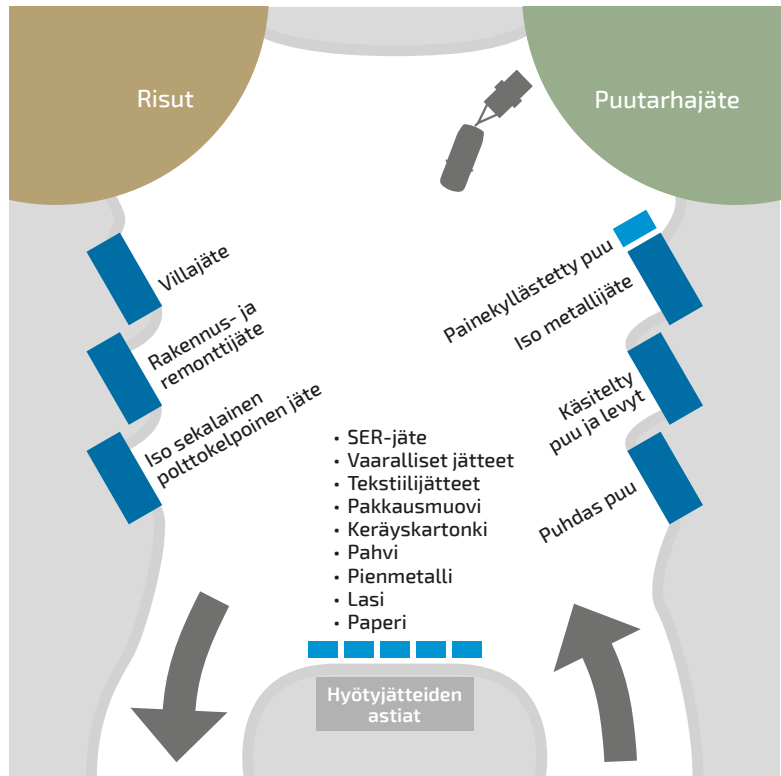
kuormasta peritään kiinteä summa ja osa jätteistä on lajiteltu kappaleittain esim. huonekalut.

Lajitteluasemalla

maksut määräytyvät painon perusteella. Vähimmäispaino punnittavista kuormista on 20 kg, jonka mukaisesti veloitetaan vastaanotettavien jätteiden minimimaksu.

Maksaa voi sekä käteisellä että kortilla.

Määrärajoitukset ja hinnat löytyvät jätetaksasta www.lakeudeneko.fi

Muhoksen jäteasema

Nokiantie 31, 91500 MUHOS

Aukioloajat: Keskiviikkoisin klo 14 – 18

Kesäisin (1.5.–31.8.) parillisen viikon la klo 10–14

puh: 044 3542 134

Tyrnävän jäteasema

Mestarintie 12, 91800 TYRNÄVÄ

Aukioloajat: Torstaisin klo 14 – 18

Kesäisin parittoman viikon lauantai klo 10–14 (1.5.–31.8.)

puh: 044 3542 134

Utajärven jäteasema

Varastotie 5, 91600 UTAJÄRVI

Aukioloajat: Tiistaisin klo 14 – 18

Kesäisin (1.5.–31.8.) parittoman viikon la klo 10–14

puh: 044 3542 134

Utajärvellä kiertävä keräys kyläkeskuksissa

Utajärven kunnan alueella järjestetään toukokuussa ja syyskuussa 2021 kiertävä erilliskeräys. Keräysauto tulee kiertämään Utajärvellä seuraavasti

Lauantaina 21.5.2022 ja lauantaina 10.9.2022

klo: 9.00 – 9.30 Ahmas – Kylätalo
Katajisto: Ahmasjärventie 2

klo: 10.15 – 11.30 Sanki – Vanha koulu /
kylätalo: Puutturintie 3

klo: 12.15 – 12.45 Juorkunan kylätalo
Havula: Puolangantie 365, Utajärvi

klo: 13.30 – 14.00 Särkijärvi – Rauhala
kylätalo: Kurimotie 1

Kotitaloudet voivat tuoda keräysautoon ainoastaan maksuttomia jätteitä, ei siis remonti- ja rakennusjätteitä. Keräysautoon voi toimittaa sähkölaitteita, vaarallista jätettä, metallia ja muita hyötyjätteitä. Sähkölaitteille ja vaarallisille jätteille on määrärajoituksia.

Kempeleen lajitteluasema

Ekohaka 7
90440 KEMPELE

Aukioloajat: Ma – Pe klo 7 – 18
puh: 08 5620 310

► Tuodessasi jätteitä käy ensin toimistolla (harmaa rakennus vasemmalla sisäänkäynnin luona). Toimistolta saat toimintaohjeet jätteiden viemiseen sekä tuodessasi maksullisia jätteitä ohjeet vaakaukseen.

► Huomaa, että sinun tulee ajaa useamman kerran vaa'alle, jos sinulla on useita eri maksullisia jätejakeita, jotta jätteet punnitaan oikean hinnan mukaan; esim. rakennus- ja remonttijätteitä sekä polttokelpoista jätettä.

► Asemalla on paikalla henkilökuntaa, jotka auttavat teitä mielellään. Henkilökunta voi myös tarkastaa, että olette oikeutettu käyttämään palvelua (Lakeuden EKOn alueen kuntalainen). Kempeleen lajitteluasema palvelee myös yritysasiakkaita.

Poikkeukset aukioloajoissa

Jäteasemat ja lajitteluasema ovat suljettu:

- 26.05.2022 helatorstai (Liminka, Tyrnävä ja Kempele suljettu)
- 24.6.2022 juhannusaatto (Liminka ja Kempele suljettu)
- 25.6.2022 juhannuspäivä (Utajärvi ja Tyrnävä suljettu)
- 6.12.2022 itsenäisyyspäivä (Liminka, Kempele ja Utajärvi suljettu)
- 26.12.2022 tapaninpäivä (Kempele ja Liminka suljettu)
- 6.1.2023 loppiainen (Liminka, Kempele ja Utajärvi suljettu)
- 7.4.–9.4.2023 pääsiäinen (Kempele ja Liminka suljettu)

**Katso ajantasaiset
aukiolot sivuiltamme!**

**Lakeuden EKO
asemat ovat vain
kuntalaisten
jätteille.**

Jäteasemilla

kuormasta peritään kiinteä summa ja osa jätteistä on lajiteltu kappaleittain esim. huonekalut.

Lajitteluasemalla

maksut määräytyvät painon perusteella. Vähimmäispaino punnittavista kuormista on 20 kg, jonka mukaisesti veloitetaan vastaanotettavien jätteiden minimimaksu.

Maksaa voi sekä käteisellä että kortilla.

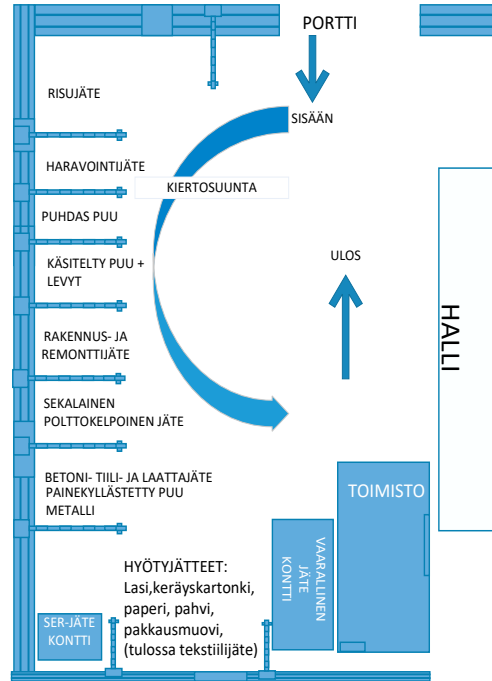
**Määrärajoitukset
ja hinnat löytyvät
jätetaksasta www.lakeudeneko.fi**

Limingan jäteasema

Ratahaka 8 B, (Tupos), 91910 LIMINKA
Aukioloajat: Arkisin klo 12 – 18

Kesäaikana (1.5.–31.8.) lauantaisin risu- ja haravointijätteen vastaanotto klo 10–14. (huom. la ei muiden jätteiden vastaanottoa)

puh: 044 777 3543

Helpotat ja nopeutat asiointia, kun lajittelet kaikki jätteet jättejakeittain ja tyhjennysjärjestyksen mukaan valmiiksi jo peräkärkyyn. Silloin myös veloituksetta vastaanotettavat jättejakeet on helppo poimia pois ennen punnitusta.

1 puhdas puu	6 Villat
2 käsitelty puu ja puulevyt	7 rakennus- ja remonttijäte
3 kyllästetty puu	8 metalli
4 pakkausmuovit (myös rakennustarvikkeiden kääreet)	9 akut
5 Pahvit	10 tiili/laatta/ betonijäte
	11 vaaralliset jätteet
	12 SER

**Oikein
lajittelemalla
säästät aikaa
ja rahaa.**

Tuodessasi jätteitä Limingan lajitteluasemalle, ota aina ensin yhteyttä toimistoon.

Asemalla on paikalla henkilökuntaa, jotka auttavat teitä mielellään.

Pura kuormasta ensin veloituksetta vastaanotettavat jätteet.

Toimistosta saat ohjeet sekä vaakakortin punnitusta varten. Huomaa, että sinun tulee ajaa useamman kerran vaa'alle, jos sinulla on maksullisia jätejakeita.

Ohje vaakaukseen:

Nouda vaakakortti toimistosta henkilökunnalta

Aja auto vaakalle

Käytä vaakakorttia lukulaitteessa 1

Liikennevalo vaihtuu vihreäksi

Aja takaisin hallille ja pura kuorma

Aja uudelleen vaakalle ja käytä

vaakakorttia lukulaitteessa 2

Ota lukulaitteeseen tulostunut kuitti mukaan

Liikennevalo muuttuu vihreäksi

Aja takaisin hallille, palauta vaakakortti ja maksa kuorma

Kiitos

LIMINGAN LAJITTELUASEMAN AVAJAISET EKOKORTTELISSA LA 21.5. KLO: 12-16!

Tule tutustumaan
lajitteluasemaan sekä
käsittelylaitoksen toimintaan!

Kahvi- ja makkaratarjoilu!

Lapsille kivaa tekemistä!

Poikkeuksellisesti voit tuoda muknasi kaikki jätteet, myös maksulliset

Kuntavastuulle kuuluva jäte, kuluttajahinnasto

Jätejae	alv 0 %	alv 24 %
Biojäte (Pakkaavat jäteautot)		
kotitalouksien biojäte: siirtokuormattuna	99,00 €/t	122,76 €/t
Polttokelpoinen jäte sekä rakennus- ja remonttijäte		
polttokelpoinen jäte siirtokuormattuna (pakkaavat jäteautot)	160,61 €/t	199,16 €/t
lajittelematon sekajäte lajitteluasemalle *	132,26 €/t	164,00 €/t
lajittelematon sekajäte jäteasemalle ha peräkärri	48,39 €/kpl	60,00 €/kpl
lajittelematon sekajäte jäteasemalle jätessäkki 240 l	12,10 €/kpl	15 €/kpl
Huonekalujen erillishinnasto (jäteasemalla) **		
sohva	16,13 €/kpl	20,00 €/kpl
kulmasohva	32,26 €/kpl	40,00€/kpl
nojatuoli	12,10 €/kpl	15,00 €/kpl
muut kuin puiset tuolit (esim. pehmustetut tuolit, keittiötuolit)	8,06 €/kpl	10,00 €/kpl
runkopatjat	16,13 €/kpl	20,00 €/kpl
vaahtomuovi- ja petauspatjat	4,03 €/kpl	5,00 €/kpl
Rakennus- ja remonttijäte		
lajittelematon rakennusjäte lajitteluasemalle *	132,26 €/t	164,00 €/t
lajittelematon rakennusjäte jäteasemalle ha peräkärri	48,39 €/kpl	60,00 €/kpl
lajittelematon rakennusjäte jäteasemalle jätessäkki 240 l	12,10 €/kpl	15 €/kpl
tiili-, betoni- ja laattajäte suuret erät (lajitteluasema)	45,00 €/t	55,80 €/t
lajiteltu tiili-, betoni- ja laattajäte pienkuorma (lajitteluasema)	32,26 €/kpl	40,00 €/kpl
Puujäte		
puhdas, käsittelemätön puu	veloituksetta	
käsitelty puu enintään ha peräkärri	veloituksetta	
käsitelty puu yli ha peräkärri (lajitteluasema)	45,00€/t	55,80€/t
painekyllästetty ja kyllästetty puu enintään 1 m ³	veloituksetta	
painekyllästetty ja kyllästetty puu yli 1 m ³ (lajitteluasema)	290,00 €/t	359,60 €/t
Puutarha- ja metsäjäte		
haravointijäte enintään ha peräkärri	veloituksetta	
haravointijäte yli ha peräkärri (lajitteluasema)	veloituksetta	
oksat ja risut enintään ha peräkärri	veloituksetta	
oksat ja risut yli ha peräkärri (lajitteluasema)	veloituksetta	
kantojäte (lajitteluasema)	71,75 €/t	88,97 €/t

* Lajitteluasemalla 0 kg kuormat (vaaka ei anna hintaa alle 20 kg kuormille) 3,28€/kuorma

** Erillishintojen hintakatto 60 €/kuorma

Jätejae	alv 0 %	alv 24 %
Maa-ainekset		
puhtaat maa-ainekset enintään ha peräkärri (lajitteluasemalle)	10 €/kpl	12,40 €/kpl
puhtaat maa-ainekset yli ha peräkärri (lajitteluasema)	20,00 €/t	24,80 €/t
Metallijäte ja renkaat		
Isot metallijätteet (suuret erät lajitteluasemalle)	veloituksetta	
renkaat (vanteettomat)	veloituksetta	
renkaat vanteineen	64,52 €/t	80,00 €/t
Hyötyjätteet		
pakkauslasi, -metalli, kartonki/pahvi, pakkausmuovi ja paperi	veloituksetta	
Puhtaat ja ehjät tekstiilit ja vaatteet (vain lajitteluasemalle)	veloituksetta	

Kotitalouksilta vastaanotettavien vaarallisten jätteiden määrärajoitteet ja hinta rajoituksen yli menevältä osalta. Huom! Isot erät lajitteluasemalle!

Jätejae	alv 0 %	alv 24 %
Lamput		
loisteputket veloituksetta 5kpl, yli 5 kpl hinnaston mukaan	0,24 €/kg	0,30 €/kg
led- ja energiasäästölamput		ei rajoitusta
Pohja- ja pintakäsittelyaineet		
maali, lahonsuoja, liima, ym. veloituksetta 5 prk. Yli 5 prk hinnaston mukaan	1,77 €/kg	2,20 €/kg
aerosolipullot veloituksetta 10 prk. Yli 10 prk hinnaston mukaan	1,77 €/kg	2,20 €/kg
Öljyinen jäte		
veloituksetta 5 prk / max. yht. 25 l., yli 5 prk tai yli 25 l. hinnaston mukaan	0,24 €/kg	0,30€/kg
kiinteä öljyinen jäte: öljyrätit, imeytysaineet veloituksetta 3 kg, suodattimet veloituksetta 3 kpl, yli 3 kg tai 3kpl hinnaston mukaan	1,21 €/kg	1,50 €/kg
Muut vaaralliset nesteet		
liuotin-, polttoaine, jarru- ja jäähdytysnesteet 10 l asti, yli 10 l. (astiatilavuus ***) hinnaston mukaan	0,73 €/kg	0,90 €/kg
hapot ja emäkset veloituksetta 1 kg tai 1 l, yli 1 kg / hinnaston mukaan	1,98€/kg	2,45 €/kg
torjunta-aineet veloituksetta 1 kg tai 1 l, yli 1 kg / hinnaston mukaan	1,65 €/kg	2,05 €/kg
SER-jäte		
isot kodinkoneet (pesukone, jääkaappi, pakastin)		veloituksetta 3 kpl
pienet kodinkoneet (kahvinkeitin, imuri, mikro, tv)		ei rajoitusta
Akut		
moottoriajoneuvojen akut		veloituksetta 5 kpl
pienakut ja patterit		ei rajoitusta

Osa vaarallisista jätteistä esim. asbesti on aina maksullista. yrittäjähinnaston mukaan

*** Astiatilavuudessa jätteen määrä lasketaan astian koon mukaan, ei jätteen määrän.

Huom! Älä sekoita vaarallisia aineita keskenään; esim. öljyt, jäähdytysnesteet ja polttoaineet.

Jätelainsäädäntö uudistui

Erilliskerättävien jätteiden kuljetukset kunnan kilpailutettaviksi siirtymäajoin.

EKOn alueella on kiinteistön järjestämä jätteenkuljetus, joka nyt muuttuu vähintään jätelain tai jätehuoltomääräyksen mukaisesti. Käytännössä tämä koskee rivi- ja kerrostaloyhtiöitä, mutta myös useamman huoneiston kiinteistöjä, jotka on rakennettu taloyhtiön tapaan, saman pihapiirin ympärille ja käyttävät samaa jätekatosta, vaikkakin asunnot ovat itsenäisiä. **Meillä vaatimukset lajittelusta ovat jo nyt tiukemmat kuin jätelaissa.** Alueellamme tulee erilliskerätä **4 ja yli 4:n huoneiston kiinteistöissä** polttokelpoisen jätteen lisäksi myös biojäte, lasi, pakkaus- ja pienmetalli, kartonki/pahvi, paperi ja pakkausmuovi. **Velvollisuus on ollut Limingassa, Muhoksella ja Tyrnävällä jo Kiertokaaren aikana ja Utajärvellä kokonaisuudessaan 1.3.2021 lähtien.**

Kunnan tulee kilpailuttaa ja järjestää kuljetus pienmetallin ja pakkausjätteen osalta 1.7.2023 alkaen sekä biojätteen aikaisintaan 19.7.2023 ja viimeistään 19.7.2024, jätelain tai jätehuoltomääräysten (jos laita tiukemmat velvoitteet) mukaisesti.

Jätehuoltolautakunta voi myös päättää siirtää kaikki jätejakeet sekä lietteet kunnan kilpailutettavaksi niin halutessaan.

Omakotitalo ja muut kiinteistöt, joita velvoite ei koske voivat järjestää biojätteen ja hyötyjätteiden erilliskeräyksen niin halutessaan. Jätehuoltoviranomaisen tulee päättää velvoittaako kunta esim. taajamissa tätä tai voivatko kiinteistöt halutessaan liittyä kunnan järjestämään kuljetukseen. Vaihtoehtona on rajaaminen kunnan järjestämän keräyksen ulkopuolelle, jolloin kiinteistöt voivat itse solmia sopimuksen alueella toimivien jätekuljetusyritysten kanssa.

Lajittelu alkaa jo keittiöstä

Biojätteen erilliskeräyksen vaihtoehtona kompostointi.

Biojätteen kompostoinnista tehtävä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle on kirjattu myös uuteen lakiin. Meillä ilmoitusvelvollisuus on ollut 1.3.2019 lähtien. Ilmoitukset tehdään sähköisessä sovelluksessa EKOn sivuilla.

Muita uusia velvoitteita yksityiselle kuntalaiselle on mm. remontti- ja rakennusjätteen laajempi lajittelu. Kuntalaisia velvoittaa edelleen EU:n jätedirektiivin tavoitteet, joista ensimmäisenä on jätteen määrän vähentäminen sekä kierrätys ja lajittelu velvollisuudet. Vain jäte, jota ei voida muutoin hyödyntää kuin energiana tulisi lajitella polttokelpoiseen jätteeseen. Tekstiilijätteiden lajittelu aloitetaan viimeistään 1.1.2023.

Myös yrityksille paljon uusia velvoitteita!

Jätelainsäädännön linkit löydät www.ym.fi/jatelainsaadanto.

Näin meillä; rivitalon jätehuolto kerralla kuntoon!

Metsäkujalla, As Oy Eemelinrivissä, Tyrnävällä on tyytyväisiä asukkaita. 1982 rakennetussa kiinteistössä oli aikaisemmin yhteinen yhden seka- ja biojätteen keräyspiste naapurissa olevan taloyhtiön kanssa. Sekajäteastia oli aina täynnä ja lajittelu oli isotoisempää. Viime vuonna valmistui taloyhtiön pihapiiriin oma, hulpean kokoinen jätevarasto.

”Halusimme suuren, jotta myös tulevaisuudessa voimme vastata jätehuollon mahdollisiin muutoksiin. Katos toimii myös väliaikaisesti varastoina esim. kausiluontoisesti säilytettäviin puutarhavälineistöön, pyörille jne.”

Taloyhtiö tilasi rakennuksen täysin valmiina paikalliselta Lakeuden Tähtirakennus Oy:ltä. Ainoastaan ulkopuolta on tarkoitus maise-moida omalla talkooporukalla. Valmiskatosta harkittiin, mutta taloyhtiö päätyi tilaamaan oman mallin, joka vastasi paremmin tarpeita. Piirustukset tilattiin Isännöinti ja tilitoimisto Tikkanen. Kustannukset olivat 10 000 €. Lisäksi tarvittiin toimenpidelupa kunnasta.

Positiivisin vaikutus on ollut lajittelun huo-

mattava lisääntyminen; pienessä taloyhtiössä asukkaat ovat sitoutuneet kierrätykseen. Jätekuljetuksen kustannuksien muutosta taloyhtiössä ei ole seurattu.

”Haluamme kannustaa muitakin taloyhtiöistä vastaavanlaisen katoksen rakentamiseen. Kierrätys on lakisääteistä ja kun heti tekee kaiken oikein, ei tarvitse tulevaisuudessa pätkäillä enää näitä asioita.”

Haastateltavana **Mervi Alasuutari, Päivi Suvanne ja Marjatta Lyytinen**, As Oy Eemelinrivi

Kuvat ja teksti: Pihla Hasan (Kansikuvassa jätevaraston sisäpuoli)

Poistotekstiilin keräys alkaa viimeistään 1.1.2023 - pilottikokeilu järjestetään syksyllä.

Poistotekstiiliin lajitellaan ainoastaan kuivat ja puhtaat, käyttökelvottomat tai rikkiinäiset vaatteet sekä kodintekstiilit, kuten

- ▶ takit, housut, hameet ja paidat
- ▶ lakanat, pyyhkeet ja pöytäliinat

Ei mattoja, kenkiä, laukkuja, vöitä, alusvaatteita, työvaatteita, sukkiä, sukkahousuja, tyy-nyjä, peittoja, pehmusteita tai pehmoeläimiä eikä kosteita, homeisia, öljyisiä, tekstiilituho-laisia sisältäviä tai vahvasti haisevia tekstiilejä.

Myy uudelleenkäyttöön kelpaavat, hyväkuntoi-set vaatteet ja kodintekstiilit esim. kirpputoril-

la, netissä tai lahjoita keräyksiin. Tekstiilit voi myös kierrättää itse ja duunata niistä, esim. kestokasseja, essuja ja tilkkutöitä.

Poistotekstiiliin kelpaamattomat tekstiilit kuuluvat polttokelpoiseen jätteeseen. Laita pienet erät omaan jäteastiaan ja isommat, esim. takit, matot ja patjat tuodaan jäte-asemille.

Jäteasemilla kokeillaan syksyn aikana pilotti-keräystä. Jatkossakin keräyspisteet ovat jäte-asemilla, jossa poistotekstiilit otetaan vastaan valvottuna. Lajittele jo kotona poistotekstiilit ja muut tekstiilit erillisiin pusseihin. Huolehdi, etteivät tekstiilit kostu kuljetuksen aikana.

LAJITTELUOHJEET KOTITALOUKSILLE

Biojäte (erilliskerätty tai kompostiin)

Biojätteeseen kuuluu:

- ▶ vihannesten ja hedelmien kuoret
- ▶ oman puutarhan pilaantuneet hedelmät ja vihannekset
- ▶ ruuantähteet
- ▶ kahvin- ja teenporot suodatinpapereineen
- ▶ kalan perkeet
- ▶ pienet ja murskatut luut
- ▶ lemmikkien biohajoavat kuivikkeet
- ▶ pienet määrät multaa

Biojätteeseen ei kuulu mm.

- ▶ biohajoavat vaipat ja siteet
- ▶ kissanhiekoista bentoniitti, savi tai hiekka
- ▶ imurin pölypussit
- ▶ muovi ja kumi
- ▶ nahka ja tekstiilit
- ▶ tupakan tumpit ja tuhka
- ▶ purukumi
- ▶ steariini, parafiini, kynttilät

Vinkki

Biojätteen voi pakata ohueen muovipussiin. Paperipussi, sanomalehti sekä biohajoava pussi soveltuvat edelleen. Voit myös käyttää isoa jätessäkkiä biojätteen keräysastiassa ja tuoda biojätteet astiaan sellaisenaan. Säkki pitää astian puhtaana ja estää jätteen kiinni jääytymiseltä astian reunoihin.

Valuta nesteet pois ennen biojäteastian laittamista. Pienet määrät ruokaöljyä ja rasvaa imeytetään, esim. talouspaperiin. Nestemäisen öljyn voi myös kerätä myös suljettavaan muovipulloon ja laittaa biojätteeseen. Kompostoriin ruokaöljyt ja rasvat laitetaan sellaisenaan runsaan kuivikkeen kanssa.

Biojätteet Gasumille!

Kerätyt biojätteet kuljetetaan Oulun Biokaasulaitokselle www.gasum.com.

**Huomioi
ruokahävikki myös
työpaikalla.**

**Risujätettä voi
viedä jäteasemille
ympäri vuoden!**

Risut, oksat, kannot ja puutarhajäte

Bio- ja puutarhajätteen kompostointi

Puutarhan syömäkeltovottomat vihanekset ja hedelmät sekä keittiöstä tulevan biojätteen voi kompostoida sitä varten suunnitellussa kompostorissa.

Ympärivuotinen kompostointi vaatii lämpökompastorin (tunnistaa lämpömittarista). Kompastorissa tulee olla kiinteät seinät, pohja ja kansi ja se on ilmastoitu. Haittaeläinten pääsy sekä suotunesteen valuminen suoraan maaperään on estetty. Pelkän puutarhajätteen voi kompostoida kehikossa. Huomioi myös mahdolliset kunnan ympäristö- sekä rakennusvalvonnan ohjeet sekä muista tehdä keittiöbiojätteen kompostoinnista ilmoitus!

Pienet kuormat (henkilöauton peräkäräry) oksa- ja risujätettä voi toimittaa veloitusetta kaikille jäteasemille. Taloyhtiöiden suuret kuormat (esim. vaihtolava) toimitetaan Limingan tai Kempeleen lajitteluasemille.

Kantoja vastaanotetaan Limingan ja Kempeleen lajitteluasemilla (maksullista jätettä).

Puutarhajätettä ovat ruoho, haravointi-, lehti- ja kitkentäjäte. Juuri- ja nurmipaakut tulee puhdistaa mahdollisimman hyvin maa-aineksista, jolloin ne voi laittaa puutarhajätteen sekaan. Multa ja multaiset nurmipaakut kuuluvat maa-aineksiin. Puutarhajätteen voi viedä kaikille jäteasemille veloitusetta (henkilöauton peräkärärykuorma) tai kompostoida itse. Kotona voi myös hakettaa risu- ja oksajätteen esim. pensaiden juurille.

Haitallisten vieraskasvilajien leviäviä kasvinosia ei saa viedä luontoon eikä laittaa ilman käsittelyä kompostoitavan puutarhajätteen joukkoon! Lakeuden EKO:n alueella vieraskasvijäte tuodaan jäteasemille muovisäkkeihin pakattuna veloitusetta. Muovisäkin tulee olla auringonvaloa läpäisemätön esim. musta jätessäkki. Katso tarkemmat ohjeet sivuiltamme! Ilmoita aina vieraslajihavainnoista www.vieraslajit.fi sivustolla.

**Pilaantuneet
omenat ovat
biojätettä!**

Pilaantuneet ja syömäkeltovottomat omenat kuuluvat biojätteeseen. Pienet määrät voi laittaa omaan biojättestiaan, jos kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys. Pilaantuneet omenat voi myös itse kompostoida keittiöbiojätteelle soveltuvassa kompostorissa (umpinainen).

Lakeuden EKO:n jäteasemat ottavat vastaan pilaantuneita omenia seuraavin hinnoin:

- Muovipussi 5€
- Jätessäkki 10 €

Huom!
Vain puhdasta
puuta saa polttaa!

Puhdas puujäte

Puhdas puujäte, jota ei ole käsitelty esim. puiden rungot, paksut oksat tai maalaamattoman/käsittelemättömän puutavaran voi pienkuormina toimittaa kaikille jäteasemille veloitusetta. Puhtaaseen puujätteeseen kuuluvat myös kuormalavat. Puhtaassa puussa saa olla jonkin verran nauvoja.

Käsitelty puujäte

Käsiteltyä puujätettä voi toimittaa jäteasemille veloitusetta (ha peräkärri). Suuret kuormat toimitetaan Limingan ja Kempeleen lajitteluasemalle ja niistä veloitetaan jätetaksan mukainen maksu. Käsiteltyä puuta ovat esim. levyt (mdf-, melamiini- ja lastulevy, vaneri), maalatut ja pinnoitetut puujätteet sekä käsitellyt saunanlauteet ja -paneelit. Huonekaluista voi irrottaa puuosat ja vähentää näin maksullisen jätteen määrää. Puukuormassa ei saa olla painekyllästettyä, eikä kyllästettyä puuta.

Painekyllästetty ja kyllästetty puu

Painekyllästetty puu eli kestopuu on vaarallista jätettä ja se on toimitettava jäteasemille.

Myös itse kyllästetyt puut kuuluvat painekyllästettyyn puujätteeseen. Kerää myös

kyllästetystä puusta peräisin olevat sahanpurut ja puupalikat talteen ja toimita jäteasemille. Jäteasemat vastaanottavat kotitalouksilta enintään yhden kuution verran painekyllästettyä puuta veloitusetta. Suuremmat erät vastaanotetaan Limingan ja Kempeleen lajitteluasemalla ja jätemaksu määräytyy jätteen todellisen painon ja jättehinnaston mukaan.

Ratapölkkyt ja lyhtypylväät

Huomaathan että ratapölkkyt ja lyhtypylväät on tarkoitettu vain ammatti- ja teollisuuskäyttöön eikä niitä saa luovuttaa kuluttajille. Lyhtypylväät voit laittaa kyllästettyyn puuhun, mutta ratapölkkyt tulee toimittaa omana jakeena asemille.

Ruskeat ratapölkkyt on kyllästetty kreosootilla, joka on ympäristölle ja terveydelle vaarallista. Kreosootia on aikaisemmin käytetty myös lyhtypylväiden kyllästykseen. Kreosooti voi aiheuttaa jo pieninäkin määrinä allergisen ihoreaktion ja ärsyttää ihoa, silmiä ja hengityselimiä. Kreosootin on todettu aiheuttavan myös syöpää ja perimämuutoksia. Aineisosat voivat pilata pohjavettä sekä haitata maaperän ja veden eliöitä ja siksi sitä ei tule käyttää kaivojen lähellä. Kreosootilla käsiteltyä puuta ei tule sahata tai hioa ilman ammattisuojaimia. Lisätietoja: www.tukes.fi

Pakkausmuovi

Pakkausmuoviin kuuluu:

- ▶ Elintarvikkeiden muoviset pakkaukset, kuten jogurttipurkit, voirasiat sekä leikkele-, juusto- ja valmisruokapakkaukset
 - ▶ Pesuaine-, shampoo- ja saippuapakkaukset
 - ▶ Muovipullot, -kanisterit ja -purkit – mieluiten litistettyinä
 - ▶ Muovikassit, -pussit ja -kääreet
- Kotitalouksista löytyy muitakin muovipakkauksia, jotka sopivat keräykseen: esimerkiksi tuubit, putkilot, EPS-pakkaukset ja vastaavat

Pakkausmuoviin ei kuulu:

- ▶ Likaisia muovipakkauksia tai sekajätettä
- ▶ Öljyä tai muita vaarallisia aineita sis. kanistereita (ei edes tyhjiä)
- ▶ PVC-pakkauksia
- ▶ Muita muovituotteita tai yritysten muovipakkauksia

Jäte- ja lajitteluasemat ottavat vastaan pakkausmuovia veloitusetta

Kuinka puhdasta muovin tulee olla?

Muovipakkausten tulee olla "talouspuhdistaita". Tämä tarkoittaa sitä, että voit säilyttää pakkauksia esim. keittiössä vajaan viikon ilman hajuhaittoja. Käytä puhdistamiseen pieni määrä kylmää vettä tai pyyhkäise kostutetulla paperilla. Tiskin "virusvesi" on myös ekologista puhdistamista. Jos esim. rasvaa on paljon, ei pakkausta tule puhdistaa vaan laittaa se polttokelpoiseen jätteeseen.

Tuleeko korkit ja kannet irrottaa?

Korkit, kannet ja vastaavat tulee irrottaa ja pistää keräykseen erikseen, koska ne ovat usein eri muovia kuin muu pakkaus. Kierrätysprosessissa muovilaadut tunnustetaan optisella lukulaitteella ja eri muovilaadut lajitellaan. Muutkin irtoavat osat kuten pumppuosa pesuainepulloissa on hyvä pistää keräykseen erillään.

Pakkausmuovin keräyspisteet

Kuntien täydentävät pisteet (palautteet kuntiin tai EKOille):

Liminka: Vesikarintie 14, Tupos, (RINKI-ekopiste SALE Tupos)

Muhos: Mettäperäntie 1, Jokirinne, (Rinki-ekopiste SALE Jokirinne) ja Hotintie 2, Lauttasaari (RINKI -ekopiste Lauttasaari)

Tyrnävä: Takalontie 7, Temmes (Temmestupa)

Tyrnävä: Kauttaranta 42, Murto (RINKI-ekopisteen vieressä)

Utajärvi: Laitilantie 13, Utajärvi (RINKI-ekopisteen vieressä Laitilantie 10 SALE)

RINKI -ekopisteiden pakkausmuovin keräys (palaute rinkiin.fi):

Liminka: Tupoksentie 9, S-Market Liminka

Muhos: Valtatie 16, Muhos

Tyrnävä: Vanhatie 5, S-Market Tyrnävä

Kaasu- ja retki-keittimien kaasusäiliöt ovat tyhjänäkin vaarallista jätettä.

Metallipakkaukset ja pienmetalli

Metallipakkaukset ja pienmetallin voit toimittaa jäteasemien lisäksi RINKI- ekopisteisiin ja muihin luvanvaraisiin vastaanottoaikoisiin.

Metallipakkauksiin kuuluu:

- ▶ säilyketölkkit
- ▶ pantittomat juomatölkkit
- ▶ metallikannet, -korkit ja -sulkimet
- ▶ alumiinivuoat, -foliot ja -kannet
- ▶ maalipurkit, saa sisältää pienen määrän kuivunutta maalijätettä.
- ▶ tyhjä paineettomat aerosolipullot
- ▶ Kotitalouden pienmetalliesineet
- ▶ Kattilat ja paistinpannut
- ▶ Aterimet, saksit ja käsityökalut
- ▶ Muut pienet metalliesineet (naulat, ruuvit, helat ym.)
- ▶ Alumiiniset tuikkukynttilöiden kuoret

Metallipakkauksiin ei kuulu:

- ▶ maalia sisältävät metallipurkit (vaarallinen jäte)
- ▶ ainetta/painetta sisältävät aerosolipullot (vaarallinen jäte)
- ▶ suuret metalliromut
- ▶ sähköiset laitteet, kuten pesukoneet, sähköliesi, kylmälaiteet
- ▶ uuden vuoden tina (vaarallista jätettä)

Muu metalli

Muu metalli toimitetaan jäteasemille ja muille luvanvaraisille vastaanottoaikoille.

- ▶ vanteet (ilman renkaita)
- ▶ puukiukaat
- ▶ polkupyörät ja metalliset kuntolaitteet (ei sähkövirtaa)
- ▶ ruohonleikkurit
- ▶ tyhjä ja puhdistetut metalliset öljysäiliöt
- ▶ kalusteiden metalliosat
- ▶ emaloidut altaat ja ammeet
- ▶ muu romumetalli (katso romuautojen vastaanottoaikat: autokierrätys.fi)

Metallia vai SER-jätettä?

Puukiuas on metallijätettä ja sähkökiuas SER-jätettä (sähkö- ja elektroniikkaromu). Käsikäyttöiset sekä työnnettävät polttomoottorikäyttöiset ruohonleikkurit metallijätettä (poista öljyt ja polttoaineet), akkukäyttöiset SER-jätettä. Jääkaapit ja pakastimet SER-jätettä.

Vinkki

Yksinkertaisella testillä voit testata kuuluuko pakkausmateriaali metallinkeräykseen. Rutista pakkausta. Jos pakkaus jää ryytyyn eikä oikene, on sen paikka metallinkeräysastiassa.

Lasipakkaukset

Lasipakkauksiin kuuluu:

- ▶ lasipullot
- ▶ lasipurkit

Pantilliset pullot palautetaan kauppaan!

Lasipakkauksiin ei kuulu:

- ▶ Terveystuotteiden pakkauksia, kuten injektio- ja ampulleja (vaarallista jätettä)
- ▶ Posliinia tai keramiikkaa
- ▶ Lasiastioita (esim. juomalasit, uunivuorat, kahvipannut, kattiloiden ja pannujen kannet)
- ▶ Kristallilasia
- ▶ Opaalilasia (esim. joissain kosmetiikkapakkauksissa tai koriste-esineissä)
- ▶ Ikkuna- tai tasolaseja, peilejä tai auton laseja
- ▶ Lamppuja tai valaisimia

Muut lasi- ja keramiikkatuotteet

Lasipakkauksiin kelpaamaton lasi lajitellaan polttokelpoiseen jätteeseen. Pakkaa lasijäte hyvin ennen laittamista jätteastiaan. Särkyneet auton- ja ikkunanlasit ja muut suuret lasiesineet tulee toimittaa hyvin pakattuna jäteasemille (rakennus- ja remonttijäte).

Puhdista ja poista korkit!

Poista metalliset ja muoviset korkit ja lajittele ne joko metalliin tai pakkausmuoviin. Kaulusrenkaita ja etikettejä ei tarvitse poistaa. Huuhtelee likaiset lasipakkaukset tarvittaessa kylmällä vedellä tai käytä kostutettua paperia. Puhdistamattomat lasipakkaukset keräävät haittaeläimiä ja kärpäsiä sekä alkavat helposti haisemaan.

Kartonkipakkaukset

Kartonkipakkausjätteeseen saa laittaa tyhjinä, puhtaina, kuivina, litistettyinä ja sisäkkäin pakattuina:

- ▶ Aaltopahvilaatikat
- ▶ Kartonkitölkit, esim. maito- ja mehutölkit
- ▶ Kartongiset einespakkaukset ja kääreet
- ▶ Kuivatuotteiden kartonkipakkaukset
- ▶ Paperipussit ja -kassit
- ▶ Pizzalaatikat, munakennot
- ▶ Kartongiset kertakäyttöastiat
- ▶ WC- ja talouspaperirullien hylsy
- ▶ Käärepaperit, esimerkiksi kopiopaperin kääreet
- ▶ Juomien pahviset monipakkaukset, esim. sixpackit ja salkut

Kartonkipakkausjätteisiin ei kuulu:

- ▶ likaiset, märät pakkaukset ja pahvit
- ▶ pakkaukset, jotka sisältävät biojätettä (esim. pitsan jämät)

Kartonki, kuten myös paperi on tärkeää saada materiaalina kiertoon; kotitalon

uunissa poltettuna siitä aiheutuu pienhiukkasia ympäristöön sekä suuri määrä tuhkaa, mikä osaltaan myös lyhentää uunin käyttöikää, myös raaka-aine menetetään ja puun käyttöä ei saada pienemmäksi.

Keräyspaperi

Keräyspaperiin kuuluu:

- ▶ sanoma- ja aikakauslehdet
- ▶ mainosposti
- ▶ uusiopaperit
- ▶ kirjekuoret, myös ikkunalliset
- ▶ värilliset ja valkoiset kopiopaperit
- ▶ puhelin- ja tuoteluettelot
- ▶ kirjat (ilman kansia)
- ▶ valkoiset paperikassit (voi laittaa myös kartonkiin)

Keräyspaperiin ei kuulu:

- ▶ ruskeat paperikassit
- ▶ märkä tai likainen paperi
- ▶ folioidut pakkaukset
- ▶ paperitapetti
- ▶ lahjapaperit

Litistä pahvit

Taittele kaikki pakkaukset litteiksi ja pakkaa ne sisäkkäin. Keräysastiaan mahtuu monin kerroin enemmän litistettyjä pakkauksia, kuin litistämättömiä, jolloin myös tyhjenykset harvenevat! Nestepakkauksen korkit suositellaan poistettavaksi (pakkausmuovia).

Polttokelpoinen jäte

Polttokelpoiseen jätteeseen kuuluu:

- ▶ muovitarvikkeet, kuten rikkiäiset lelut, kumisaappaat, ämpärit ja letkut. (Huomioithan, että pakkausmuoville on oma erilliskeräys)
- ▶ PVC:tä sisältävät tuotteet esim. kumisaappaat, sadevaatteet
- ▶ hehku- ja halogeenilamput
- ▶ rikkiäiset astiat (posliini ja lasi) sekä peilit
- ▶ likaiset paperi-, pahvi- ja kartonkipakkaukset
- ▶ tekstiilijätteeseen kuulumattomat likaiset vaatteet ja tekstiilit, kengät ja laukut
- ▶ vanhentuneet meikit
- ▶ kuumuutta kestävä lasi (esim. uunivuoka)
- ▶ hygieniatuotteet, kuten terveysiteet, kertakäyttövaipat, tamponit, topsipuikot
- ▶ tuhka ja tupakantumpit
- ▶ pölymurin pussit
- ▶ Jäte, jota ei voida kierrättää, kuuluu polttokelpoisen jätteen astiaan.

Polttokelpoiseen jätteeseen ei kuulu:

- ▶ vaaralliset jätteet
- ▶ kierrätyskelpoiset materiaalit, joille on oma keräys, kuten biojäte, kartonki, paperi, metalli, muovipakkaukset ja lasipullot ja -purkit sekä lajiteltu tekstiilijäte
- ▶ Isot sekalaiset jätteet voi toimittaa jäteasemalle (esim. kalusteet)

Tuottamamme yhdyskuntajätteen määrä jatkoivat kasvua edelleen vuonna 2020!

Vaikkakin lajittelu ja kierrätys on kehittynyt vauhdilla, kasvoi myös jätteiden tuottaminen yli 5% viime vuodesta, ollen yhteensä noin 3,3 miljoonaa tonnia. Asukasta kohden mitattuna se on 596 kg/henkilö. Pelkästään yhdyskuntajätteen määrä kasvoi 8%, josta polttoon päätyi suurin osa. Materiaalina kierrätettiin 42%, mikä oli 1% vähemmän kuin edellisellä vuonna. Kaatopaikalle sijoitettiin alle prosentti. Kaukana ollaan kuitenkin vielä tavoitteesta! EU:n etusijajärjestyksen mukaan meidän tulisi ensi-

jaisesti pyrkiä vähentämään jätteen tuottamista ja sen jälkeen käyttää uudelleen, lajitella tai hyödyntää materiaalina tai energiana.

Jätteen määrää voi vähentää parhaiten miettimällä

omaa kulutusta ja tottumuksia. Voiko uuden ostamisen sijasta ostaa käytettyä tai vuokrata? Osta harkiten ja vain tarpeeseen. Osta kestäviä ja pitkäikäisiä tuotteita, joita voi korjata ja kierrättää.

Suomen ylikulutuspäivää vietettiin 31.3.2022

Suomalaiset tarvitsevat lähes neljä maapalloa vuodessa, jotta käyttämämme uusiutuvien luonnonvarojen sekä tuottamamme hiilidioksidin vaikutukset olisivat kestäväällä pohjalla! Tässä eitoivotussa kilpailussa olemme 10 huonoimman joukossa. Koko maapallon ylikulutuspäivää vietetään yleensä "vasta" elokuussa.

Myös sinun valinnoillasi on merkitystä!

Lääkejätteet kuuluvat apteekkiin. Myös diabetesruiskut.

Vaarallinen jäte

Useimmat kotona käytettävät kemikaalit esim. siivouksessa ovat isoina määrinä haitallisia ympäristölle ja terveydelle ja kuuluvat siksi vaarallisiin jätteisiin. Vaarallista jätettä sisältävä aineen/tuotteen tunnistaa usein vaaramerkinnöistä. Kuntalaisten tulee jätehuoltomääräysten mukaisesti toimittaa vaarallinen jäte vähintään kerran vuodessa jäte- tai lajitteluasemalle.

Vaarallista jätettä sisältävä aineen/tuotteen tunnistaa usein vaaramerkinnöistä.

Kotitalouksien yleisiä vaarallisia jätteitä ovat

- ▶ SER- jätteet (sähkö- ja elektroniikkajäte)
- ▶ voimakkaat pesuaineet, hapot ja emäkset
- ▶ liuottimet, maali-, lakka- ja liimajätteet
- ▶ bensiini, öljy- ja öljynsuodattimet
- ▶ jäädytin-, kytkin- ja jarrunesteet
- ▶ kasvinsuojelu- ja torjunta-aineet
- ▶ loisteputket, led- ja energiasäästölamput
- ▶ paristot ja akut
- ▶ lääkkeet ja elohopeamittarit
- ▶ aerosolipullot, joissa on vielä jäljellä esim. hiuslakkaa tai maalia
- ▶ kynsilakkapullot ja hiusvärjäystuotteet, joissa on vielä jäljellä ainetta

Vaaralliset jätteet tulee aina olla merkittynä tai alkuperäispakkauksissa, jotta jäte voidaan tunnistaa. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään muista jätteistä. Tunnistamattomia jätteitä ei oteta jäteasemilla vastaan.

Lääkejätteet

Lääkejätteitä voi toimittaa veloitusetta apteekkiin. Elohopeaa sisältävät kuumemittarit, jodipitoiset lääkkeet sekä neulat ja ruiskut palautetaan erillään muista lääkkeistä hyvin pakattuna. Uudet kuumemittarit eivät ole vuodesta 2007 alkaen sisältäneet elohopeaa ja ne laitetaan polttokelpoiseen jätteeseen. Digitaalinen kuumemittari kuuluu SER-jätteeseen.

Lakeuden EKO:n alueella on valtakunnasta poikkeavia hävittämishojeita!

Diabetesruiskut: kerää ruiskut suljettavaan muoviastiaan ja palauta ne Lakeuden EKO:n apteekkeihin.

Luontaistuotteet / vitamiinit: jos pakkauksessa on vaaralauseke (haitallista ympäristölle tai terveydelle) viedään se apteekkiin lääkkeiden tavoin (pussissa, ilman kääreitä ja pakkauksia). Jos vaaraa ei ole, hävitetään jätteet polttokelpoisessa jätteessä.

Yksityiset hoitolaitokset ja terveysalan yritykset: Huomioikaa, että terveydenhuollon erityisjätteen noutamisesta; esim. viiltävä jäte (neulat) ja lääkejäte, tulee tehdä kuljetussopimus luvanvaraisen yrityksen kanssa. Kuntien sopimuksia apteekkien kanssa ei voida hyödyntää.

Arjessa on täynnä ympäristölle vaarallisia kemikaaleja!

Sähkö- ja elektroniikkajäte (SER-jäte)

Sähkö- ja elektroniikkalaitteeksi luetaan kaikki laitteet, jotka toimiakseen tarvitsevat sähkövirtaa, akkua, paristoa tai aurinkoenergiaa. Myös kaikki lamput, lukuun ottamatta hehku- ja halogeenilamppuja, ovat SER-laitteita.

SER-jätteeseen kuuluu:

- ▶ kuvaputkelliset laitteet kuten televisiot ja tietokoneiden näytöt
- ▶ pesukoneet, kylmälaitteet
- ▶ sähköliedet, sähkökiukaat
- ▶ pölynimurit, tuulettimet
- ▶ mikroaltauunit, kahvinkeitinimet ja leivänpaahditimet
- ▶ radiot, puhelimet, laskimet
- ▶ tulostimet ja tietokoneet
- ▶ sähköjohdot, jouluvalot, valaisimet, muuntajat

Sähkölaitteet eivät kuulu polttokelpoisen jätteen sekaan vaan ne ovat vaarallista jätettä. Kuluttajan tulee palauttaa sähkö- ja elektroniikkalaitteet jäteasemalle tai kauppaan, jotka myyvät sähkö- ja elektroniikkalaitteita (huomi-

Tiesitkö, että yleisin SER-jäte, joka löytyy lähes jokaiselta, on vanha matkapuhelin.

oithan, että osaan laitteiden palautusta liittyvä ostovelvollisuus).

SER-jäte on tuottajavastuualaista jätettä, mikä tarkoittaa, että niiden valmistajilla ja maahan-tuojilla on velvollisuus järjestää maksuton vastaanottoverkosto kuluttajille. Voit tutustua SER-jätteen kierrätykseen www.serkierratys.fi

Paristojen ja pienakkujen vastaanottoaikoja löytyy monista lähikaupoista sekä jäte-asemilta. Palovaaran ja oikosulkuvaaran välttämiseksi paristojen navat tulee teipata. Etenkin litiumakuissa palovaara on ilmeinen.

Vältä zombiakut ja teippaa!

Lamppuopas

Tästä tunnistaa SER-jätteet, jotka kuuluvat vaarallisen jätteen kierrätykseen, ei polttokelpoisen jätteen joukkoon.

Polttokelpoista jätettä ovat hehkulamput ja halogeenilamput. Myös tavalliset autonlamput.

Energiansäästölamput ja LED-lamput sekä auton Xenon-lamput ovat SER-jätettä ja kuuluvat vaaralliseen jätteeseen.

Rakennus-, purku- ja remonttijäte

Rakennus-, purku- ja remonttijätteet on hyvä lajitella, sillä osan rakennusjätteistä, kuten metallin tai pahvin, voi toimittaa veloitusetta vastaanottopestisiin.

Rakennus-, purku-, ja remonttijätteistä on hyvä lajitella erikseen:

- ▶ betoni, tiili, laatta- ja keramiikkajätteet
- ▶ kipsipohjaiset jätteet (puhtaat kipsilevyt. Ei saa sisältää maalia tai tapettia)
- ▶ puujätteet, joista on lajiteltava erikseen puhdas puujäte, käsitelty puujäte ja painekyllästetty puujäte
- ▶ metallijäte
- ▶ ikkunalasi, posliiniset altaat ja wc-pytyt
- ▶ lasi- ja mineraalivilla. Sellu ja ekovilla erikseen.
- ▶ paperi, pahvi ja kartonkijäte
- ▶ maa- ja kiviaines
- ▶ huopakatto, bitumijäte
- ▶ asbestijäte (vaarallista jätettä, yritysjetettä)
- ▶ pakkausmuovit

Iso sekalainen polttokelpoinen jäte

Polttokelpoinen jäte, joka ei mahdu kiinteistön omaan jätteastiaan tai jota tulee muuttaessa, varastojen siivouksen tai asunnon tyhjentämisen yhteydessä.

- ▶ huonekalut, patjat
- ▶ muoviset puutarhakalusteet
- ▶ rikkinäiset urheiluvälineet mm. sukset, luistimet
- ▶ lajiteltuun tekstiilijätteeseen kelpaamattomat jakeet
- ▶ pressut, muoviset saavit
- ▶ lasten lelut: uima-altaat, polkutraktorit, pulkat
- ▶ auton tuulilasit ja lasiset suihkuseinät ja suihkukaapit

Rakennus- purku- ja remonttijäte sekä iso sekalainen polttokelpoinen jäte toimitetaan

jäteasemille. Henkilönauton peräkärä suuret erät toimitetaan Limingan tai Kempeleen lajitteluasemalle. Jätteiden hinta veloitetaan hinnaston mukaisesti.

Ylijäämämaan haltija vastaa maan puhtaudesta.

Ylijäämämaat, pilaantumaton maa-aines

Pieniä eriä (ha peräkärä) ylijäämämaita voi toimittaa Kempeleen lajitteluasemalle, Ekohaka 7, Kempele hinnaston mukaisesti.

Suurien kuormamäärien osalta, pyydämme ottamaan yhteyttä Kempeleen Jätekuljetukseen (puh: 08-5620 310, neuvonta@kempeleenjatekuljetus.fi). Myös Lakeuden EKOn alueen kunnista voi suoraan tiedustella mahdollisuutta ylijäämämaiden vastaanottoon.

Ylijäämämaa ei saa sisältää mitään jätettä/materiaalia, eikä se saa olla pilaantunutta millään tavoin.

Huomioithan myös, ettei maa-aines sisällä vieraskasvilajeja!

Maatalouden muovi- ja vaaralliset jätteet

Maatalouden pakkausmuovijäte (veloituksetta)

Maatalouden lajitellut pakkausmuovijätteet voi tuoda veloituksetta Kempeleen lajitteluasemalle. Ekohaka 7, Kempele. Maatalouden pakkausmuovijätettä ovat esimerkiksi lannoitesäkit, suursäkit ja tyhjät kanisterit (ei öljyiset). Pakkausmuovijätteet vastaanotetaan veloituksetta, kun ne ovat lajiteltu omiksi lajeiksi esim. lannoitesäkit ja tyhjät kanisterit eivät saa olla sekaisin samassa kuormassa.

Maatalouden muut muovijätteet (maksullinen)

Heinäpaalien kiristekalvot, käärintämuovit ja aumamuovit eivät kuulu veloituksettomaan pakkausmuovinkeräykseen. Kuormat on mahdollista toimittaa Kempeleen lajitteluasemalla, Ekohaka 7, Kempele. Kuormat punnitaan ja käsittelymaksu veloitetaan painon mukaan hinnaston mukaisesti. MTK:n luoma palvelu www.kiertoasuomesta.fi on maatalousien materiaali- ja sivuvirtojen markkinapaikka, johon voi tarjota myytäväksi ja ostettavaksi materiaaleja.

Maatalouden vaarallinen jäte (maksullinen)

Maatalouden voivat toimittaa pieniä määriä vaarallista jätettä kuntien jäteasemille. Isomat erät toimitetaan lajitteluasemalle. Maatalouden vaarallisilla jätteillä on määrärajoitukset ja käsittelymaksut.

Hevoset

Tilalla lopetettavat hevoset voidaan toimittaa Honkajoelle (www.raatonetti.fi). Noutopalvelun hinta on 189 € (alv 0 %). Noudon voi tilata etukäteen lopetuspäivälle, jos tämä on tiedossa. Hevosilta tulee poistaa kengät. Viskaalin tila Muhoksella tarjoaa teurastamopalveluita myös hevosille (www.viskaalin.fi).

Oulun Seudun eläinsuojeluyhdistys ylläpitää lemmikkieläinten hautausmaata, joka ottaa vastaan myös hevosia. Hinta on 200 € (sis. alv 24 %) sekä hautauskulut (p. 040 705 5867).

Eläinlääkinnässä käytetyt ruiskut toimitetaan muovikanisteriin/pulloon pakattuna jäteasemille! (Huom! palvelu ei ole tarkoitettu eläinlääkäreille/eläinhoito yrityksille).

Maatilayritysten jätteet

Jätejäte	alv 0 %	alv 24 %
Vaarallinen jäte		
tuontikerta määrärajoitusten puitteissa	10,00 €/kerta	12,40 €/kerta
määrärajoitusten ylimenevä osuus kuluttajahinnan mukaan + kertamaksu, isot erät Lajitteluasemalle		
tynnyrin hävitysmaksu (öljy kg mukaan) vain lajitteluasemalle	33,87 €/kpl	42,00 €/kpl
IPC-kontin hävitysmaksu (öljy kg mukaan) vain lajitteluasemalle	116,94 €/kpl	145,00 €/kpl
Muovit (vastaanotto Ekohaka 7, Kempele)		
pakkausmuovi, lajiteltuna ja tuotuna Suomen Uusiomuovin terminaaliin	veloituksetta	
likaiset ja muut muovit; energiajäte (kiristekalvot, käärintä- ja aumamuovit)	95,00 €/t	117,80 €/t

Yhteystiedot, asiakaspalvelu ja neuvonta

Operatiivinen toiminta: jätteiden vastaanotto ja käsittely, jäteasemien toiminta, neuvonta ja opastus.

Kempeleen Jätekuljetus Ky

Ekohaka 7, 90440 Kempele
neuvonta@kempeleenjatekuljetus.fi
www.kempeleenjatekuljetus.fi
<https://www.facebook.com/KempeleenJatekuljetus/>
asiakaspalvelu ark. klo: 7.00 - 18.00 08 – 562 0310

Jätehuoltoviranomainen: viranomaistoiminta, alueen jätehuolto ja kehittäminen, poikkeamiset jätehuoltomääräyksistä, reklamaatiot, ym.

Lakeuden EKO

Liminganraitti 10 C, 91900 Liminka
ympäristösuunnittelija Pihla Hasan 050-324 0963
lakeudeneko@liminka.fi
www.lakeudeneko.fi

Alueen jätteenkuljetusyrietykset

Alueena Liminka ja Tyrnävä

Kempeleen Jätekuljetus Ky

Ekohaka 7, 90440 Kempele p. (08) 562 0310
info@kempeleenjatekuljetus.fi
www.kempeleenjatekuljetus.fi

L&T Lassila & Tikanoja Oyj

Liitintie 29, 90620 Oulu p. 010 636 5000 www.lt.fi

PTP Luttinen Oy

Tehtaantie 13, 91500 Muhos p. (08) 340 619,
0400 680 605 toimisto@luttinen.fi www.luttinen.fi

Remeo Oy

asiakaspalvelu ark 7:45 – 16:15 puh: 010 5400,
asiakaspalvelu@remeo.fi <http://www.remeo.fi>

Alueena Muhos ja Utajärvi

Kempeleen Jätekuljetus Ky

(Muhos; Rova ja Päivärinne) Ekohaka 7, 90440
Kempele p. (08) 562 0310
info@kempeleenjatekuljetus.fi
www.kempeleenjatekuljetus.fi

Lassila & Tikanoja Oyj

Liitintie 29, 90620 Oulu p. 010 636 5000 www.lt.fi

PTP Luttinen Oy

Tehtaantie 13, 91500 Muhos p. (08) 340 619,
0400 680 605 toimisto@luttinen.fi www.luttinen.fi

Sako- ja lietekaivojen tyhjennykset

E-Ympäristöpalvelut Pohjanmaa Oy

(ent. Eerola-Yhtiöt) Palolankuja 4 90620 Oulu
p. 050-357 4632 mikael.lehtimaki@eerolayhtiot.fi
www.eerolayhtiot.fi

Haurun Jäteauto Oy

Sälpäkuja 3, 90620 Oulu p. (08) 538
0600 asiakaspalvelu@haurunjateauto.fi
www.haurunjateauto.fi

Jahotec Oy

Lännentie 22, 91900 Liminka
p. 0400 605750 toimisto@jahotec.fi, www.jahotec.fi

Jätekuljetus ja maansiirto Ari Holappa

Puolangantie 18, 91600 Utajärvi p. 040 501 4160

Kempeleen Jätekuljetus Ky

Ekohaka 7, 90440 Kempele
p. (08) 562 0310 info@kempeleenjatekuljetus.fi
www.kempeleenjatekuljetus.fi

PTP Luttinen Oy

Tehtaantie 13, 91500 Muhos p. (08) 340 619,
0400 680 605 toimisto@luttinen.fi www.luttinen.fi

PS -Pinnoitus Oy – Oulun Viemäryö

Korvantaus 3, 91910 Tupos p. 040 836 0596
info@ps-pinnoitus.fi www.ps-pinnoitus.fi

RINKI –ekopisteet:

siisteys, lajittelu ym.

Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy

Mikonkatu 15 B, 00100 HELSINKI Asiakaspalvelu
ark. 7-21, la 9-18 p. 0800 133 888
asiakaspalvelu@rinkiin.fi www.rinkiin.fi